

УДК 37.005

Проскурович О.В., к.е.н., доцент
Славгородська В.М., студентка
Хмельницький національний університет
м. Хмельницький, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Цифровізація в освіті стає невід’ємною частиною підготовки фахівців. Це проявляється у широкому впровадженні та активному використанні різноманітних розумних інновацій у навчальному процесі.

Зокрема, розумні інновації використовуються при розробці інноваційних навчальних планів і освітніх програм підготовки здобувачів у вищій школі. Вони відповідають вимогам сучасної цифрової епохи та забезпечують формування необхідних компетентностей. Важливою складовою є інтегрована освіта, яка поєднує різні освітні компоненти та передбачає міждисциплінарний підхід до оволодіння загальними та спеціальними компетентностями. Активно використовуються технології групової навчальної діяльності, спрямовані на розвиток співпраці, спілкування та критичного мислення здобувачів вищої освіти.

За сучасних умов впроваджується особистісно-орієнтоване навчання, в тому числі для забезпечення інклюзивного навчання. Проводиться прикладне профільне навчання, яке враховує індивідуальні особливості та інтереси здобувачів. Невід’ємною частиною навчального процесу у вищій школі є використання освітніх інформаційних технологій, зокрема спеціалізованого програмного забезпечення. Також активно використовуються хмарні технології, які забезпечують гнучкий доступ до освітніх ресурсів: Google з пакетом хмарних послуг G Suite for Education і Microsoft з пакетом Office 365 Education [1].

Відповідно до стратегічних документів щодо трансформаційного

розвитку освіти: Положення про Єдиний державний вебпортал цифрової освіти «Дія. Цифрова освіта», Положення про Національну освітню електронну платформу, Державної стратегії регіонального розвитку до 2027 року, Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки, Концепції розвитку цифрової компетентності до 2025 року в Україні система освіти є однією із ключових інституцій щодо оволодіння цифровою грамотністю та компетентностями. Це зумовлює значні зміни в освіті на всіх рівнях. На рівні дошкільної, шкільної, професійно-технічної, вищої та післядипломної освіти реалізуються заходи щодо формування цифрових компетентностей учнівської та студентської молоді.

Освітні стандарти, програми та методики оновлюються з урахуванням необхідності розвитку цифрових навичок. Педагогічні та науково-педагогічні працівники проходять перепідготовку та підвищення кваліфікації для оволодіння сучасними цифровими засобами та технологіями. Заклади освіти модернізують матеріально-технічну базу, запроваджують електронні освітні ресурси, хмарні сервіси тощо. Впроваджуються нові моделі та технології навчання на основі використання цифрових пристроїв, додатків, платформ. Такі комплексні зміни в системі освіти покликані забезпечити розвиток цифрової грамотності та компетентності здобувачів освіти відповідно до сучасних вимог цифрового суспільства [2].

Сучасні цифрові технології («передові», «розумні», «SMART») не лише формують цифрове освітнє середовище, але і розвивають у ньому телекомунікаційні технології, технології великих даних (big data), технології розподіленого реєстру (блокчейн), штучний інтелект, чат-боти, інтернет речей, технологія цифрового сліду та інші.

Застосування інформаційних технологій у навчальний процес дозволяє [3]:

- 1) здійснювати індивідуальну роботу на електронному навчальному курсі

під час заняття або у процесі самостійної роботи. Є можливість працювати зі створеним інтерактивним ресурсом окремим здобувачем у довільному режимі: здобувач сам задає темп оволодіння матеріалом, може багаторазово повертатися до нього за потреби, є можливість бачити результати виконання окремих робіт, вносити у них правки та коригування;

2) залучати зворотній зв'язок між ресурсом та студентом за допомогою використання інтерактивних завдань. При роботі з ресурсом у студента є можливість не лише виконати завдання на перевірку знань, а й побачити правильне рішення. Тому подібні ресурси виконують як контролюючу, так і навчальну функцію. При цьому навчання відбувається ненав'язливо;

3) міцне засвоювати знань за допомогою візуалізації даних. Самостійно читаючи текст на слайді та виконуючи різні інтерактивні завдання, студенти запам'ятають візуальні образи, схеми, діаграми, які бачили у презентації;

4) активізувати зацікавленість освітнім компонентом. Подача навчального матеріалу і контроль знань стають більш різноманітними за рахунок великого вибору інтерактивних завдань.

Отже, використання інформаційних технологій у навчальному процесі позитивно впливає на його ефективність через поєднання навчально-методичної і комунікаційної сфер життя його учасників.

Література

1. Спірін О. М. Модель процесу інформатизації вищої освіти України / О. М. Спірін, Ю. Г. Носенко, А. В. Яцишин // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2020. – Т.75. – №1. – С. 292-307. URL: <http://surl.li/srdhy>

2. Дем'яненко В. М. Цифрова трансформація освіти і науки в умовах глобального карантину / В. М. Дем'яненко, М. П. Лещенко, І. І. Капустян // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2020. – Т.77. – №3. – С. 1-16. URL: <http://surl.li/srkaa>

3. Романовський О. Г. Цифрові освітні технології у підготовці майбутніх викладачів вищої школи в умовах карантину / О. Г. Романовський, Л. Н. Кайдалова, О. О. Романовська, і Н. В. Науменко // Інформаційні технології та засоби навчання (ITLT). – 2022. – Т. 87, вип. 1, С. 255–277, doi: 10.33407/itlt.v87i1.4583.